

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton/županija
KANTONALNI/ŽUPANIJSKI SUD MOSTAR
Broj: 53 0 Rs 030082 10 Rsž
Mostar, 12.05.2011. godine

Kantonalni/Županijski sud Mostar, u vijeću sastavljenom od sudija: Zorana Krtalić kao predsjednika vijeća, Jesenke Bašić i Vesne Hasanbegović, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Garbo Semira iz Višića, bb Čapljina zastupanog po punomoćniku Maji Škoro advokatu iz Mostara, protiv tuženog JP Željeznice F BiH d.o.o. Sarajevo zastupanog po punomoćniku Mirsadi Muftić, uposleniku kod tuženog, radi isplate, odlučujući o žalbi tuženog protiv presude Općinskog suda u Čapljini broj 53 0 Rs 030082 10 Rs od 28.09.2010. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 12.05. 2011. godine, donio je ovu

P R E S U D U

Žalba tuženog se odbija kao neosnovana i prvostepena presuda potvrđuje.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom navedenoj u uvodu obavezan je tuženi isplatiti tužitelju na ime regresa za 2007., 2008. i 2009.g., na ime manje isplaćene plaće za period od 01.03.2007. do 28.02.2008.g., za 7,8 i 9 mjesec 2009.g. iznose pobliže navedene u izreci prvostepene presude sa zakonskom zateznom kamatom, te uplatiti na ime doprinosa iz plaće i na plaću za penzijsko i invalidsko osiguranje iznose pobliže navedene u izreci prvostepene presude. U odluci o troškovima postupka tuženi je obavezan da plati iznos od 2.994,27 KM.

Blagovremeno izjavljenom žalbom presudu pobija tuženi iz svih razloga propisanih članom 208. ZPP-a. U žalbi ističe da je za sporne periode poslovao sa gubitkom, da u skladu sa odredbama člana 19 Općeg kolektivnog ugovora nije dužan isplatiti tužitelju regres, da je obračuna plaće urađen u skladu sa članom 8 Općeg kolektivnog ugovora čiju je primjenu prvostepeni sud zanemario. Što se tiče umanjenja plaće od 10% ista je urađena u skladu sa članom 1 st.2 Zakona o načinu ostvarivanja ušteta u FBiH. Osporio je pravo na zakonsku zateznu kamatu kako ju je prvostepeni sud priznao kao i pravo tužitelju na dosuđenu uplatu doprinosa iz plaće i na plaću. Stoga predlaže da se pobijana presuda preinači, odnosno ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Tužitelj je dao odgovor na žalbu.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama žalbenih razloga i razloga predviđenih članom 221. ZPP-a ovaj sud odlučio je kao naprijed radi sljedećeg.

Žalba nije osnovana.

Nije sporno među parničnim strankama da je tužitelj zaposlen kod tuženog kao i koje poslove obavlja na osnovu zaključenog ugovora o radu.

U ovom postupku tužitelj traži isplatu spornih naknada koje mu pripadaju po odredbama Kolektivnom ugovoru željezničara FBiH („Sl.novine FBiH“ broj 11/07 u - daljem tekstu Granski ugovor) i Zakona o radu, kao i da mu tuženi izvrši uplatu doprinosa za PIO/MIO.

Ovaj sud nije prihvatio žalbeni prigovor tuženog kojim osporava primjenu Granskog kolektivnog ugovora i pravilno je prvostepeni sud primijenio materijalno pravo u ovom slučaju, to jest odredbe Granskog kolektivnog ugovora.

Naime, članom 68 Zakona o radu propisano je da se plaća zaposleniku utvrđuje kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu i ugovorom o radu. Članom 69 st.2 navedenog Zakona propisano je da poslodavac kojeg obavezuje kolektivni ugovor ne može zaposleniku obračunati niti isplatiti plaću manju od plaće utvrđene kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu i ugovorom o radu. Članom 115. Zakona o radu propisano je da je kolektivni ugovor obavezan za strane koje su ga sklopile kao i za strane koje su mu naknadno pristupile. Prema čl. 111. Zakona o radu kolektivni ugovoru su izvor prava u našem pravnom sistemu, pa u odnosu na individualne ugovore djeluju kao zakon odnosno pravna norma kojom se štiti minimum prava zaposlenika ispod kojeg se ne može ići prilikom zaključivanja ugovora o radu odnosno prilikom zasnivanja radnog odnosa. Uzimajući u obzir normativnost kolektivnih ugovora smatra se da je svaki zaposlenik stupanjem na posao pristupio i kolektivnom ugovoru, pa iz njega može crpiti sva prava koja su mu po osnovu rada ili u vezi sa radom kao minimum osigurana, a to znači da poslodavac ta prava ne može umanjiti niti uskratiti.

Neosnovani su žalbeni navodi tuženog da je u odnosu na potraživanje tužitelja za isplatom regresa trebalo primijeniti odredbe člana 19 Općeg kolektivnog ugovora kojom je propisano pravo zaposlenika na regres pod uslovom da poslodavac prethodnu godinu nije poslovao sa gubitkom. U skladu sa načelom povoljnosti izraženim u odredbi člana 3 stav 3 Općeg kolektivnog ugovora, prvostepeni je sud pravilno na tražena potraživanja primijenio najpovoljnije pravo za tužitelja kao zaposlenika tuženog odnosno odredbu člana 38. Granskog ugovora kojom je propisano da zaposlenik ima pravo na plaćeni godišnji odmor za svaku kalendarsku godinu ..., cijeneći da navedena odredba nije vezana za uslove poslovanja poslodavca, dosuđujući naknadu prema obračunu vještaka finansijske struke Slavice Aničić primjenom odredbe člana 103 Granskog ugovora.

Članom 89.st.2. Granskog ugovora propisano je da je najniža neto plaća osnovica za obračun osnovne plaće zaposlenika i da najniža neto satnica ne može biti manja od 1,94 KM za mjesečni prosjek od 174 sata, a da se na najnižu neto plaću zaposleniku primjenjuje koeficijent po čl.93. ovog ugovora koji iznosi 1,30, koji koeficijent složenosti je u članu 4 zaključenog ugovora o radu određen tužitelju za sporni period i koji je tuženi

koristio prilikom obračuna plaće tužitelju. Zaključenim ugovorom o radu nije određena visina plaće tužitelju, međutim član 21 Zakona o radu dao je mogućnost da se umjesto elemenata koji su potrebni za zaključenje ugovora o radu može označiti odgovarajući zakon, kolektivni ugovor ili Pravilnik o radu kojim se uređuju ta pitanja. Znači prema zaključenom ugovoru o radu tužitelju će se isplaćivati plaća prema koeficijentu složenosti 1,30 uz primjenu člana 5 ugovora kojim je propisano da se odnosi koji nisu uređeni ugovorom ostvaruju u skladu sa Zakonom, Kolektivnim ugovorom, Statutom, Pravilnikom o radu i drugim pojedinačnim aktima poslodavca.

Neosnovano je pozivanje tuženog u žalbi na odrebu člana 90 Granskog kolektivnog ugovora kojom je propisano da se plaća koriguje na osnovu ostvarenih rezultata u procesu rada odnosno na radnom mjestu te da je obračun plaće tužitelju za sporni period urađen u skladu sa članom 8 Općeg kolektivnog ugovora kojim je propisana manja satnica od satnice propisane Granskim ugovorom.

Pravilno je prvostepeni sud dosudio tužitelju naknadu na ime manje isplaćene plaće za period od 3 mjeseca 2007. godine zaključno sa 2 mjesecom 2008. godine primjenom Granskog kolektivnog ugovora utvrdivši da nema pravnog uporišta način obračuna izvršen od strane tuženog koji se poziva na odredbu člana 90 Granskog ugovora. Između tužitelja i tuženog zaključen je ugovor o radu kojim su propisana prava i obaveze i po kojem je nastala obaveza tuženog kao poslodavca da vrši obračun plaće. Članom 4 i 5 zaključenog ugovora određen je način obračuna plaće tužitelju dok su članom 6 ugovora ugovorne strane zadržale pravo izmjene ovog ugovora na način određen Zakonom, Kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu. Navedene odredbe ukazuju ako bi tuženi kao poslodavac korigovao plaću tužitelju bio bi dužan da mu ponudi kao uposleniku bili aneks ugovora o radu, bilo zaključenje novog ugovora o radu pod izmjenjenim okolnostima a što u konkretnom slučaju nije učinio nego je bez pravnog osnova izvršio umanjenje plaće.

Neosnovani su žalbeni navodi tuženog da je umanjenje plaće od 10% tužitelju za 7,8 i 9 mjesec 2009.g izvršio primjenom odredbe člana 1 st.2 Zakona o načinu ostvarenja ušteta u FBiH iz razloga što je članom 2 st. 1 navedenog Zakona propisano da će se uštede po osnovu plaća i naknada koje nemaju karakter plaće regulisati po odredbama Aneksa kolektivnih ugovora grana i djelatnosti. Kako nije utvrđeno da je Aneks kolektivnih ugovora zaključen to se i nije moglo izvršiti umanjenje plaća za navedene mjesece.

Od strane prvostepenog suda pravilno je donesena odluka kojom je obavezan tuženi za uplatu doprinosa tužitelju iz plaće i na plaću jer se radi o zakonskoj obavezi tuženog kao poslodavca prema tužitelju primjenom Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju F BiH a koju obavezu nije izvršio.

Neosnovani su žalbeni navodi tuženog u odnosu na dosuđenu zakonsku zateznu kamatu. Prilikom dosuđivanja zakonske zatezne kamate pravilno je prvostepeni sud primijenio odredbu člana 277 Zakona o obligacionim odnosima. Naime, naknade za plaće i druge naknade vezane za radni odnos dospijevaju tačno određenog dana i nakon

proteka tog roka poslodavac pada u docnju. Zbog toga zakonska zatezna kamata teče od dana kad je tuženi kao poslodavac pao u docnju za isplatu naknade za plaću a u odnosu na isplatu naknade za regres prvog dana nakon stupanja na odmor.

Na osnovu svega izloženog odlučeno je kao u izreci ove presude pozivom na odredbu čl. 226 ZPP-.a.

